

ספריי - אוצר החסידים - ליבאוויטש

שער
שני

קובץ
שלשלת האור

היכל
שלישי
אוצר החכמתה

שלחן עזרול

אורח חיים

חלק שני

מכבוד קדושת אדונינו מוריינו ורבינו הגדול הגאון האלקי
החסיד המפורסם אור עולם מופת הדור
נור ישראל ותפארתו קדושה

מרנא ורבנא

מוד' **שניאור זלמן נבג"ט**

מהדורות "זבלכתך בדרכך"

סימנים רמב"ר – רמו

יוצא לאור על ידי מערכת
„אוצר החסידים“

ברוקלין, ניו

777 איסטערן פארקוויי

שנת חמישת אלפים שבע מאות שבעים ושש לבRIAה
שנת הקהלה

ומכל מקום, צוריך להזכיר בהם מאי', שחמורים ודברי סופרים יותר מדברי תורה". וכל המענג את השבתין שברוז מפרש בקבלה: "או תחתעג על ה' וגנו", ובדברי רז"ל, שפוחלין לו על כל עונתו: נצול מדינה של גיהנום:

עד ב מה מענג? בימי חכמי הגמara היו מענגין ברגים גודלים ובתבשיל של תרדין, שמאכלים אלו היו חשובים ענג בימיהם. וכל מקום ומקום לפיו מנהנו יענגוהו במאכלים ומתקים החשובים להם ענג.

ואין חיזב לאכול בשר ולשתות יין בשבת, אלא לפיו שמן הסתם יש לרוב בני אדם ענג באכילת בשר יותר מבשאר מאכלים וכשתית יין יותר מבשאר מתקים, אך יש להם הרבה רבשר ויין כדי יכולתם והשנת ימים:

קונדרם אחרון

אלא בבשר ויין, כאמור ברמב"ס סוף פ"ו מהלכות יו"ט. אבל העונג בשאר דברים משמע שם דאיינו אלא מדברי סופרים, כמו בשבת, ועיין במ"א סי' תקכ"ט ס"ק ג"ג ודוק:

משמעות דבר שבת שם קית, ב. וראה מ"ט וצווים.
יג"ה (ג. י) ח"מ ע' ל.

יז רשי' שם ד"ה ראשיו שומין.
יח לבוש. וראה רמ"ס פ"ל ה"ז.

יט טור ומ"א סי' תקנוב ס"ק ג. תר"י ברכות רפ"ג ד"ה וכשบท מיסב. ש"ך יוד"ס"י שמא סק"ג.
כ רמ"ס פ"ל ה"ז. וראה יגד"ה שם ע' לב.

כא טור סי' רסב ושורען סי' דן ס"ב. וראה מ"ט
וצווים. וראה גם לעיל סי' קפח ס"ח (לענין

ו ראה עירובין כא, ב.
יא ירושלמי ברכות פ"א ה"ה.

יב שבת קיח ט"א. טור ולכוש.
יג ישע"נ נת, יד. וראה רמ"ס סוף הל' שבת.

יד שבת קית, ב.
טו ראה שבת קית, א לענין ג' סעודות. הובא בטור סי' רצא. וראה לkurush ח"ל ע' 6-125.

שלחן המלך ע' כסחת. טז רב יהודה בריה דרב שמואל בר שליח
ציוונים לקונדרם אחרון

טו הלכה ית. וראה לאמן סי' תקכט ס"ג. יז ולקמן שם ס"ה.

כעוזית"ש

ספר

שאלות ותשובות

דברי משה

תשובות ובירורי הלוויות
בארבעה חלקים השולחן ערוך

אשר השבתי לשואלי דבר, ואה אשר העלו לי בפ"ז
במחלמת ה' עלי, בזכות אבוח"ק ז"ע
משה הלברשטאם

פעיה"ק ירושלים חוכב"א

שנת

"בא ספר שאלות ותשובות דברי משה בר' חלקים השולחן ערוך
שחנן ה' אותו בזבחות אבותי הקדושים"
לפ"ג

סימן י'

עד חובת אבילות בשוד בשבת ויו"ט

בש"ד, סיוון תשנ"א, פעריהktot ג.

שוכת"ם אמר"כ יודי הודה"ג האביך והורם כתורה
והסידות ת"ב בושק מות"ר שטוחה בן ציון
אייזוק דיביגוביין שלט"א בן יודי ונח"ר דודראץ
בש"ח מוחרא"ץ שלט"א ואדרמור' מביאלאדפשיסחה.

אחד"ש בלו"ח.

הן רבת שבעה ל' נפשי עוגן להראות את אשר קיבע
בתבונת והשכל ואוצר כלם מושבי הפסוקים ברוברים
הנוגעים למשנה בכמה עוזים בהלכות שבת שען
ברורין והלויין בשעה.

→ **7** ועתה אבוא להסביר לו עד"ש אם יש חובה להלבה לאבול
בשער דוחא בשבת יו"ט וועב והנה אם כי עיקר
הרבירט טופורי בפסוקים, מ"ט אבותה לו מה שרשותי לעז
פדי עזוני בדבר תלבה זו ובמ"ה.

א

הנה לכלולה סדרן מוסר טהון מוגן להוציא צער
צצנת, לאננה הטהרה לדומרי' בגמ' (פרלום דף י"ז)
ע"ג מי שטמו מועל לפניו מועל צים טהרה וכו'
וצצנת מיקב וחילך צער וטמה יין וכו', כמו עלה צפי
מן עלייה רמיון יין ו"ל, דהה דהה קהילר ומיקב להילך
צער ולטמות יין, דכוון טסוטה ממחזין למזרה, חס יילטה
ילול ווועס גה יילטה גה יילול, טהינו מוגן ען הילט
שיילול צער וצצנה יין צצנת, טהרי הילמי (צצנת דף
ק"ח) עשה צצנת מועל ווועס פטנטן לאגיאום, רקע
כל דעל טהרה מזוה מוייך גאנזומן צצנת, הילך ווועס
רשות הווע, חס יילטה יילול צער וצצנה יין, ווועס גה
יילטה יינה עכ"ג, וכן נפקק לאילטה צצנו"ע (ווער"ד סימן
טמ"ה מני"ה ל') גאנזומן צס, וכ"ט צס צצן" (ס"ק
סימן ק"ה צצנת ווועס גה צער וצצנה יין חס רותה
, ווועס גאנזומן טהון טסה מוגן וכיכ"ל, וכן למא צער
ויסיינו מליאן טהון טסה מוגן וכיכ"ל, וכן למא צער
צצנת, ומגנ"ה (סימן מקע"ב ס"ק ס') דהה טיב להילך צער
צצנת, וכ"כ טוע (סימן מקע"ב ס"ק ס' ג'), מיע"ט.
זוע"ע דעל"ט למסלט"ס זוע"ע יו"ר ס' מ' קוונט"ה
ס"ק כ"ז) מה שעריר על רשות קרכני יונה וויל הילך
וכן יערו צצנת וצצנה לאסן (סימן ג"ה), וטפאל ד
יוקף (סימן מקע"ב ס"ק ב'). וצצונ"מ סוחל ווועס
(מסדו"ם הילך כי סימן י'), עיין סיטען.

ב

ולבאורדה יט לזרקן צס מנגנ"ה סלומג"ס זוע"ל (פרק
ל' מטלחות צצנת הילך י') אכתוב ווועס
הילך צער וטפאל יין צצנת עוגן הוועס גה, ווועס

הילך לוז (סימן ז"ז ס"ק ז') דילך לוזות הילך
טנ"ל מדנמי הרטצע"ה זוע"ל, דהין וזה מוגלים, דהילך
לצונת הרדא"ה זוע"ל סוחה לסתה הילך ימן לו מלי
טילם יקייע ידי עוגבי עטירה, ווועס יטוחו דהילך געל מגוועה
הטוהה הילך, להפוך דיקכלן מטכ"ס ג"ל הסופר לאכלה
כל מענגן צצנת, מיוון אקלטורה למקן סוכר צצנת, וכוחה לה
הילך מענגן, זווחלי מיוון דהין הקמקל עוגן ליכת ליקור גס
על סעון ווועס [ק].

ויל' זה, מילון המתקנס גוולה צקוזן לעיל מס'כ'ל
(סימן ז"ז ס"ק כ"ל) ווועס טוניגט לטבון
יגודי מערכן צצנת נטמור העגנות מן סגננה, סדרן קפה,
להילך כסומל עוגר על נמי עול ליין ציעודו צולמי יקנעל
טכל צצנת וכו' עכ"ל, אטמישן מיאת כלמורה, דיקנע דהין
להפוך טל אכל צצנת על הנטון, ווועס עוגר חילג מזום
לפני עול, כיוון טאול מכטיל מה הקמקל, ולכלהו ווועס
מקתייע זהה ג"ל מטנ"ה דעל"ט זה לאמו נוומן נמי
מטום לפני עול, ודו"ק נכ"ז כי קדרמי. גוע"ע מט"ל
צוצ' צפפי מגדים (סימן ז"ז מטכ"ז ס"ק ד'), עיין סס
סיטען.

ז

ואתאן מ"ז נעניין נילו"ה, טנא נילקה דסיצ'ה
דמתקדים נטול לפני כינחת הטצת וווערדים
גאנזומן צמ"ה, אטפי יט להס מעל מה לנטון צאנטנעם
הילכךו, וגאנטן טויה נאנגען גס עט שועט הילך
טל מואל, וווער טאול טכל טהרכניאת ווועס יוכיר טכל
לייא, וכן נטגרל נלמוד לימוד זכות הקיל צמאנטה עטוו
טילילקה זו טמי', ומג"ע נילקה דיעוגין ברכז נענייל
הילכךו צאנטנעם נילוועטס הילכךו נטנ"ה צאנטנעם
חו"ט נטומות פמיין וווער"ג, כדי נאנצע זומט צאנטנעם
להיינז מילקורה דצכל צצנת, וכן רלמי ג"כ נאנטנעם
דילן ווועס צאנטנעם טנדפקה מיל"ק צטער מילקה (ס"ז)
סימן קע"ז) צלמל טימר כיוון טטוקיס ג"כ כמה צועט
צחול ולכיאל, הילך ג"ע גמיהו דזידד סס נלמוד קימר צועט
לטיעת סטוקיס (סימן רמ"ה) דלמוד נאטיגן זהה"ז
הילינו צאנט נטט נטפיה, ליון דכל מילקה צלנו מוקה
דכער מזוה, ג"כ צכל רוות מזון יט נטמוון על ציטטה
הסמלת טכל צצנת (סימן ז"ז ס"ק ב') וככ"ל מטמ"ה,
זוע"ע עוגן דלטנערו נפל צפילם דילך דצכל צצנת זהה"ז
ויל"ע.

ב"ז צאנט נטט נלמוד ווועס גה גאנזומן
טנטוליס טכל ממולט טטכלים מדר נטצנת ווועס
עווג, וטיכומט סטמיה צצנת לאטטמך ווועס גאנזומן עולב
גאנזומן.

למג' נ'יך צמל מלפויות (בנמה מרלו"ס חותם ס"ס) וט"ז
כמפל לוויל שצצת (דף קק"ה), עי"ח גמרוכה.

ג

ובבוארין כלעריס טיטיג נטו"ע הרכ בועל המיל ו"ל
(סימן רמ"ב סע"ב) אנטז ו"ל, זמא מעונג, צמי היגמאל שי מענגן דגיס גדריס
ונתצעטיל צל מלדיין, שמהיכליים מהו שי מטוטס שעוג
צמיסט, וכל מוקס ומוקס נפי מינגו יענגו צמיהיכליים
ומתקיס טחאנזיס להט שעוג, והין הווע לאול צבר
זטטוחין אין צאנט מהו נפי צמן הקטס יט ליז
כני הילס שעוג צעלים צבר יומל מצעטל מלהיכליים
ונטמיינט אין יותר מצעטל מזקיס לך יט להס לארטט
צאנט וין צפי יילטס וצאנט יט עכ"ל, וכ"מ מלטן
ממש צמאנזיט לעיל צדעת קרמאנ"ס ו"ל, וכ"מ מלטן
הטאנזיל ו"ל נטו"ע (סימן לר"י סע"ב) צאנט וח"ל,
ירעה בערך וין ומגדות צפי יילמו עכ"ל, וכ"ג צנעל
הנולא דיאו מלגע-הרגאנזיט (פרק ל' מל' סע'ט), טלי^{טלי}
מטעל טולן מוויך לאול צבר צטבנה היל מוסט מזוה
להרצות געונג זאמ, וכן צאנט צפיטוות נטטה נולטה
(סימן תק"ג ס"ק כ"ג) דלין צה מוסט חונה, וט"ע
סיעג צניע סימן רמ"ב וצפוקיס בס טהארlico נטומ
ענג צאנט, וכן טנלה צמאנזיט צעלום קענום (הילק
ח' סימן ג"ה), וכן חנול טמאנזיט למן זאנט יוסף
ו"ל צאנט'ל נטעל לב מיס (ח' סימן ק"ג), ומצעטל
דיט זהה מפלוקם עי"ט, ומ"מ גאנזע היי זאן נמה
צמאנזיל נטפליס פק' צאנט מיטט עניין חילט צבר
צאנט. [ויע' צפמ"ג יו"ד פ"ט ט"ז פ"ק ל"ז]
צאנט, וע"כ מי דיאו צעל מויה גה יילל מוסט קילע
ל"ה צאנטן גאנז מטאנזיט יט להקל צעל נפא גס
זומן נוירן צהמ' מו יט' וכו' עכ"ל מיטגע דלאכל
עניין צמאנזיל במל צאנט ודו"ק]. וצילוקוי משליכ"ס (דף
ע"ז ע"ב) למג צטס סטול'ה בא' זל' לגט קענודא
ב' יט לאול צבר, טן מ"מ נטפ"ל דלין מוסט לאול
צבר צאנט. [ויע' נקו"ה טו"ע טרא' ו"ל (ס"י רמ"ב
ט"ק) צאנט צטס צו טל הצע"ז פל' דסיך גומו
מלולויל מהולויל דגיס צאנט ותמא עליו פודג, עי"ט'ה].

ל

סִימֵן יָא

המשך להנ"ל

ד

וועתא הינול לעין יוס טווכ, היס יט מושה לאול צו
צבר, סה קרמאנ"ס ו"ל (טפ"ז מלהיכליים יוס טווכ
הילכה ע"ז ו"ז) צאנט וח"ל, צטס צמיהוא לאנד צאנט
א

טהימות ידו מנגת עכ"ל, ופומל יט לאער ממ"ט
הקרמאנ"ס זיל צפירות הנטזים (פ"ט לדיליס מנגת
ו"ל) היל דטן פותחן זטמיס טומיס וצפומות, ופירות
ו"ל, צאנט צאנט צעל יטס זטמיס צאנט העטשה
כך ובר ימייס, אך חומל חילו יטס זטמיס צאנט העטשה
צאנט מהו יוס טווכ סאנט צעל צטס זטמיס זטמיס
עטשה צבר זטמיט יין, לפי קרמאנ"ס (פ"ז מ"ל צטטום
לעוגתו עכ"ל, וכ"כ קרמאנ"ס (פ"ז מ"ל צטטום
סילב"ז ו"ל), וזה צאנט צאנט צעל מלהיל צבר וצעל
צטסה יין צאנט יוס טי למיל פוגע צבר וצעל
ס mammeth יוס טווכ ועוגת צטס זטמיס זטמיס
מצעטל דק"ל דטיכל מיזעל נטול צבר צאנט, ולכלהורה
נמאל לפ"ז פלונגמת קרמאנזיל ו"ל צ"ז, לדעתה קרמאנ"ס
יינה ו"ל מון מיזעל נטול צבר צאנט, ולדעתה קרמאנ"ס
זט"ל מיזעל נטול צבר צאנט. [ויע"ז צאנזיל (יו"ז
סימן לר"ע) ומ"מ צטמאנט צטס ק"י זט"ל
ו"ל, ומצעטל צטס צאנט דטכטם קרמאנ"ט ו"ל היין קרטה
דטיכל מיזעל נטול צבר צאנט, יט"ז צטס ק"ט שיעט ולחננס
טטור (הו"ט סימן תק"ג) מצעטל צאנט דלון מיזעל
נתול צבר צאנט. עי"ט'ה].

מייהו נולאה, לטעולט צפיפל יט לומר זוג קרמאנ"ס ו"ל
ס"ל דלון מוסט לאול צבר צאנט, ועיקר כוונתו
לומר לנטילט צבר צפיפל יכול לאייס עוגת צאנט, המכ' מון
היונ' צאנט, צפיפל יכול לאטטג צדעריס מהרטיט, דהרי
מפורט קרמאנ"ס (פ"ל מ"ל צטט צטט פל' ז') דהפיילו נט
עטס גלע' צבר סרי ו"ז עוגת צאנט, וטכל פלי מה טידו
אברה הרהרה יקונט וטלט' צטס, וצאי מיזעל ממענג ממעניטו
צטטילט נעל האול לו פטוק הנטמזר צטס לפק"ה (ק"ב)
צטטילט נעל האול לו פטוק הנטמזר צטס צאנט טי ר' יקודה
טאקיד עותה, עי"ט], ומ"מ צטט צטט צטט צטט צטט צטט
(צטט צטט ז') צטט צטט צטט צטט צטט צטט צטט
טולט צבר נטבז צאנט, לקיינו מי צטס לו עוגת מצעטל,
[וצדמאנלנו צו צאנט מיטט צטס ק' צגמ' (צטט דק'
ק"ט) יט"ז, וכן ס' דטמאל בירס פרק ב' דטילא,
האוור עליו על טמאל הוקן צכל ימי טי מילן לאנד
צאנט, ציל מגול צאנט נטה וכו' יט"ז, וכטול צו
(קוף מקכת מעניט) צטט דטיכל צבר פטוצ' דהוי עוגת,
בדלטינ' וטטטג צאנט וגוי, יט"ז צטט צטט צטט
ק"ל לגט צטט דהארקנ'ה מקייס וקרלה צטט עוגת
ולווע ממייעג נטול צבר, ולע פלטג כלע על דעתה קר"ז
וטטול ו"ל דטכטה צו נמי זט' צטט צטט צטט
יט לאונטיק נמי צטט צטט צטט צטט צטט צטט
להה ממייעג צו צטט צטט צטט צטט צטט צטט
יכלן נקייט צטט צטט צטט צטט צטט צטט צטט
גט צטט דהארקנ'ה, מ"מ צפיפל קוי פטט מרטה, וכן

ומסתמיטין מם השם נעל כהן וכו', מטוס קשיי מילון
צטממות לעתום מעוזות, כדריכת רצוי' לטט, מסתמם
להיכל גמי צטממה נצבר רע"פ טלית כל צלמיים, ונפרך
כל חמץ (צצט דף קי"מ ע"ג) גמי קולמי צטה מעננו
לצצט נצבר שמן וצניז גודלים, וכן לעלט פקחים, כי
פיירוטן, צוון טבימה"ק קיס עיקר צטמם נצבר צלמיים,
בדכמיע קלה וחמת צלמיים וגוי', להיכל מרטיה צטממה,
זהל צטמם הנטה צלמיים גוי', והזין צטמם הילם צפאל,
טב"כ צוון דיליכל חלון מזרט צטממה, הכל עכטיו שלין
טבימה"ק קיס לחין עיקר צטמם מלון צין לדכמיע קלה
וין צטמם נבב טוות, הכל נצבר לחין עיקר צטממה,
להל נצבען קרול דכמיע ט צטמם נצבר טליון צל
צלמיים, וחלה טוות דעתם צטמוקופם זל צטמם טס (ר'יך
דב ק"ט) זל, צמה מכםון צין סיינו צוון שוח,
כל צוון צם האקדח לחין צטמם הטל נצבר עכ"ל
ועי"ק צדריתם מה צפאל דצעת וככמ"ס, ועי' גט
צטוקם צטומות (דב ט ע"ה) עי"ק, ועי' ר'יטע
צטוקם צטומת"ל זל מק"ל לי"ק מה צטמו יט"ט
(ר'ה פרך ז' סימן ז'), וכעלא צבירות סלסה (סימן
מקל"ט ד"ה כיל) דמתהר מדיני הצע"ט סנ"ל זט"ט
דעכטיו טה"ז לחין מושה נטול צה, כוון אלין לנו
צצט צלמיים, הכל מכל מוקום מושה יט צמכלת צב,
כוון צטממל נו צטממה, עי"ק טוות, וכן כמה צטמיה
צטוק"ע הרכ (סימן מקל"ט פער ד'), עי"ק.

ודאותן נכל מיטפס ריעט דכני סמג"ה, ולל קמלי^ה
ההדרי מידי, דהנה הכל (סימן מרל"ז)
להירי נערין טוות, צפער כמג טלהן מושה נצבר
טוס טוות וכן מלויק נטבו טוב (סימן טקע"ג)
צטמג טליון ממויע להלוכן נצבר צטמה ווס טוות דרישו
טלהו מושה כנ"ל, הכל מ"מ חייל מושה צטמלה נצבר
טוס קוות, והיינו כך מה צפפק כלון (סימן מקל"ט),
demoya להלוכן צפאל מוש טוב, וכמאנ"ת, ולו"ט. [וכן ח"ט
לכרי סמגן המבוסס (סימן יט"ט טק"ז) דמתהר דט"ל
להיכל מוש צמכלת צב פער טה"ז, עי"ק].

ו

אמנם צטמי' וצב רכון (סימן ז'ה) נקייט לדלעת
סרגמ"ט וטוור סי' צטמלה נצבר צו"ט מוש
חויכם, וטלירין נו טוות, ותקבב ע"ד קרמ"ה זל
(ויל"ז סימן צמ"ה טע"ה) צחכט בס על דכני סמגנ
ויל', צטמג צט, דהוון חולן נצבר צטמה יין צטמם ווס
טוות, וכמג עלה הרטמ"ה זל, מ"ס ר'ה, ומסתמם דט"ל
לטמ"ה זל דלהונ מיזג הוה לסתות, ולט' מ"ס צפאל צט
נמג'ה לטויב מושה, וע"כ כמג לפrect דמת"כ קרמ"ה,
חס' ילה, זה מג קלי' רק על צטם וויל' על יו"ט, וגט
על צצ"ז (טט) קקעה כנ"ל, דמתהר מדיני דק"ז.

ולענוג כך כל ימיס טויצט, ומײַיך מ"ס נסימות דהן צטמ
וועל' נט סול וניין וויל'ו וויל'ו וויל'ו וויל'ו וויל'ו
צטממר וטטטט צטג'ן וגוי', מ"ע"פ צטטטט צטטטט
כלון טויה קראן צטמייס כמו טליון מצליליס צטטטט צטטטט
טט נטיג' לותה צטחה צטטטט הול' וניין וויל' צטטטט
כל למד כרמי' נו, כי' צטטטט צטטטט וויל' נטטטט
ויל'ס נטטטט ומגדיות, וטטטט טול'ס הול'ס צטטטט וויל'ס
צטטטט הול' נצבר וויל' צטטטט הול' ציון עכ"ל, ומגט'ל
טט"ס (פ"ג דצילה) צטטטט צטטטט צטטטט דזוקה.

זהנת לי כן נויל'ה צפפק נטטטט קמג"ה, דהנה כתז
(סימן מקכ"ט ס"ק ג') דמ�ה להלוכן נצבר צויס
טוות, וויל' מוקוו' לרמ"ז קמ"ק ב"ח וויל' צל צטמלה,
עינ"ט, וכן מטולר דצבורי (סימן רמ"ט טק"ז) דהיכל
מוה צטמלה נצבר צו"ט צה"ז, וויל' נטטטט
מנמם פטס (סימן תקל"ט) נטטטט טונט ליל'ר'ה צטטט
סמאג'ה זל סטמי' הלאדי' פה, דהכל (סימן מקכ"ט)
כתז דמ�ה להלוכן נצבר צו"ט צה"ז, וטטטט
טקע"ז ס"ק ה') כתז דלון מוחוו' להלוכן נצבר צטטט
ויל' צו' עי"ק, וכן מטולר צבירות מט"כ נטטן (סימן
תל"ז ס"ק ט"ז) דלון מושה להלוכן נצבר צויס טויכ' צוון
שה, ונטולר צל'ע.

ה

והבראה זהה, דהנה מקור דצבי' צטמ"ס זל דמ�ה
להלוכן נצבר מוש טויכ' פה קוג'ים צטמלה
(סימן דב ק"ט ע"ה), דליהם הטע, מײַיך מ"ס נטטטט
ויל' וויל' צטטו דרגל, צמה מטטטן צין, ר'יך יסוד
הויל' הנטטט צל'ה' לאס וטטטט גרלו'ה' נאש, הנטטט צין
וכו', מיל' ר'יך יאלה' כן נטיל'ה הויל' צוון צטמ
צטמך קיס' לחין צטמה הול' נצבר צטמלה וטטטט
צטמיט וטטטט טס וטטטט נטוי טה"ז, ועכטוי צל'ון
צם האקדח קיס' לחין צטמם מלון צין צטמאל וויל'
צטמם נט' הט�, והה נט' יוק'ף (סימן מקכ"ט) מוש
טונט על הרמ"ז זל' הנט'ה' להלוכן נצבר צו"ט,
והה הלי' צטטטט קמוי' דטטטן זהה לחין צטמלה הול' צין
ומסתמ' דטג'ה צין נטול' צל'ה' נטטטט צטטטט
ויל' נט' ע (טט) צטטטט סטטטט דין היל' נטטט
דטול' נטיטטו כנ"ל, ולל כתז הטל' דמי' נטטטט
קעודה על' ס'ין, עי"ק.

אמנם וקיי סצ"ט זל' כתז נט'צ'ט צטבי' צטמ"ס זל'
לטטטט לי' דמיטני' דפליק הול'ו וויל' צו'
טול' זל' פ"ג ע"ה) צטטטט פליקיס נטטטט המוכב
טטטט להפ'ו לי' נט' צטטטט מיל' מיל' צטטטט וויל'

מִשְׁהַ בְּשִׁמְךָ יְהָוָה

כללוימו גודל נעל רטו עליה טיעור, קיפר לרטו שטח כל
 לו ערך כאות צהיר דבשה צהית מלוונו, ווען קרנ' מכבר
 קל נס למ' היכזיב צהיר להליכר דיברגם ווועינ'ו לי נסחט
 צו די מושג מנות שממת יוס טווג' כהיכמו, וחיט כו.
 ומיכן הנו למשיס כהה סקפייה על כן וקיי קקדושים
 בסג'ק' מלאות איז'ע טהירן להיכל נטהר נטהר צווע
 ווענוגסומ' ייד הפליס (יוז'ן סימן ה') סטיל לדבצ'ם מומי
 ישראל (סימן קע'ה) שעה נמי נפטעות להונ'ו ולע'ה ולע'ה
 מוחגת שטחת סטיג' נטהר טופוט הילג' נטהר נטהר טיע'ה.
 וע'ע נטפל מול ווקילע (סימן מקל'ה) סטלח דותליך
 סון דמנואס להיכל נטהר מיע'ט גס צווע'ה, וע'ע מס'ל
 צוה בערוך נער (סימן מקל'ה פ'ק' ו') כטב' דכן
 וצלה'ין רינ'ה (סימן מקל'ה פ'ק' ו') כטב' דכן
 מטהגען לאיע'ה דהילע מיע'ט נטהר גס צווע'ה צווע'ה,
 פלאשא ומאר'ין'ל הלא'ות יוס טוות וכטל'ה (ד'ק' קל'ה)
 בדין מילא נטה'ה צחן ט' משעה נטה'ה זטנ' זטנ'ה'ין'ל הלא'ות
 מ'ג' ע'ג', ועי' צצ'ו'מ' עמוד'ה חור (ס'ג' נ'ג'), וע'ע מ'ה
 צהקס' נוע'ה ליט' טה'ר נטה'ה חמ' (קונטיק דבכי מכם'יס
 סימן פ'ז) ונטפל חור'ל הע'ג' (סימן גמ'ג' חומ' ה'ג').
 יוט' דטילע מוע'ה להיכל נטהר נטהר זקעודה ט'יס (יע'ע סימן
 נ'ג'), וכטמ'ב'ל עיע'ר'ה לאן זטלק' יול'ז' (סימן ק' מ'ב') מ'ה
 טקמאנ'ו נט'ג' דט'ג' ה'ט'ה צחן ניל' ט'יע'לה צטמ'ל'י' פוליש'
 מומרט להיכל נטהר נטהר ט'יס עיע'ר'ה.

ותני בה יידזו מברכו בברכת הצלחה ליל' מהיל אל חיל
 בתו', חבות אביה'ק' ממ'יע'ה' ליגזיל' תורה ולהדרה
 מה'ה נה'ה והורה'ה וכט'ו'ם.

משה הלבושיםם

ב' ש'ם יט

אם צריך לקרוא הארבע פרשיות שמו'ת

א

בשוי'ע (סימן רפ'ה סעיף ז') כתב' מיר' סמ'ח'ר' ז'ל'
 להונ' זינ'ן לקרות טיס מקה'ה וטמד' פלא'יס
 פלא'יס יוס טווג' ומקו'ו' צה'ר'ות'ה דטן' (סימן כ'ג')
 וכט' זט' צה'ר'ה' למלימ'ה, דע'ק' זט'ו'ע דהיליכ'ו רנן'
 לאט'יס' לט'ז'יט'ה' טס ה'ל'ז'יט'ה' ס'ג' דה' נט'ה' למד'
 מיט'ט'ה' לט'ז'יט'ה' טס ה'ל'ז'יט'ה' ס'ג' דה' נט'ה' למד'
 צ'נה, וילכ' נא' ג'י'ל' זט'ל'ס פל'ז'יט'ה' טל' יו'ט', כי'ז'
 דה'ג'י' זט'ל'ס פל'ז'יט'ה' נא' צ'ה'ה' נט'ה' זט'ל'ס.

ד ב ר '

חצ'ם וווע'ן, ולדער'ו'ה' העטל' טס סטי' לדצ'ו'ט טווע' מויו'ס
 מל'ג ה'צ'ן נקי'ס מוו'ס סטמ'ה, וגס' ה'ע'ן הי'יך'ה'
 ט'יא' רו'ה נקו'ל'ו' עיע'ר'ה, זועי'ן טס מט'ל' נדצ'אי
 סטמ'ג'ה' פ'ן'ל', וווע'ז' נט'ה' מט'ה' (ווע'ז' פ'י' סט'מ'ה'
 פ'ק' י'ג') וט'ה'ז' ר'פ'ה' (ס'ס), עיע'ר'ה.

ב

וראי'ה' נט'ה' דר'ל'י' טק'ה' (סימן פ'ג' ט'ק' י'ג')
 טט'ט'ל'ר'ן טה'ה' מ'ה' י'ה' נט'ה' נט'ה' נט'ה' מ'ה' ט'ה'
 וט'ה' דר'ל'י' טט'ה'ה' ה'ל'י' (סימן ס'ג') טט'ה'ה' דט'ה'
 דט'ה'ה' זט'ה'ה' דוק'ה'ה' נט'ה'ה' טט'ה'ה' זט'ה'ה'
 נט'ה'ה' זט'ה'ה' נט'ה'ה' זט'ה'ה' נט'ה'ה' זט'ה'ה'
 זט'ה'ה' זט'ה'ה' נט'ה'ה' זט'ה'ה' נט'ה'ה' זט'ה'ה'

ג

ושוב ר'ט'ל' ט'ט'ט' ט'ט'ט' מ'פ'ק' ה'ג' מה' טט'ט' ט'ט'ט'
 הס'ג' ק' ר'ט'ט'ה'ג' מ'ר'ן צ'ל'ג' ד'ג' ה'ג' ז'ט'ט'ט'ט'
 ז'ט'
 ט'
 ט'
 ד'ל'ג' מ'ט'ס' ז'ט'ז' (ה'ג' ד'ג' ז'ט'ז' ה'ג' ז'ט'ז' ז'ט'ז'
 ז'ט'ז' ז'ט'ז' ז'ט'ז' ז'ט'ז' ז'ט'ז' ז'ט'ז' ז'ט'ז' ז'ט'ז'

๑๑

שאלות ותשובות

הלכה קטנה

(ספר הלק"ט)

חלק ראשון ושני

שאלות ותשובות, בנויות ל吒לפיות, בדעת ובמועצות, אשר חקר והכין מידי שבת
בשבתו ביום השישי, להbias אל אוחל מועד משכן העדרות בית המדרש הגדול
"בית יעקב" אשר היה בירושלים עיר האלהים סלה תוכ"ב
חובד ע"י הרבה המובהק מרוי דמתניתין וריש מתייבטה
בנן של קדושים אראים ותרשיישים כמוחאר"

יעקב במוחאר שמואל חאג'ז זלהיה

הובא אל בית הדפוס על ידי בנו הצעיר שועל בן אריה משה חאג'ז נר"ץ
פה ויניציאה יע"א שנת כי קד"ש הנה (תש"ב) לפ"ק

[נוסח שער דפוס ראשון]

ועתה בא במחודורה חדשה מפוארת בסידור חדש מוגנת
ומתוקנת בתוספת הספר הנפלא "זהלכה רוזחת" והוא באור נפלא
על ההלכה קטנות להגאון ר' בן ציון אלקלעי זצ"ל, נדפס בירושלים תרנ"ה.
ובתוספת מרובה, הערות וביאורים על סדר התשובה ערובים. ויען כי המחבר
קיעד בדבריו בבואו אל הקדש, ובאו הדברים בספר החתום, הנה פתח יפתח
לנbow מימי ושולחו על פניו קרת במשא ומתן באמונה ליקוטים מדבריו
הדענים בדבריו והעסקים בשמעוותיו. וניקב בשם "גן הלקט"

כל זה עשייתו בסיעתא דשמיא
נח גדליה באמו"ר הרב קלמן אריה קוץ'קוב

ויצא לאור עולם ע"י
זברון אהרון
ה'תשס"ט

סימן צא

א' שאלה. אם מותר להתענות לשעות בשבות וימים טובים: תשובה. כפי הייש אומרים (ס"י רמ"ט) שהמתענה ומשלים בערב שבת צריך בפרה משמע דבר שם עינוי אסור בשבת יו"ט, [א] ואולי תענית מבשר ויין [ב] אף שאין חייב לאכלם:

הלבча רוחחת

למעניהם שעת ג' מיקרי חלום נדלום חכל כל כיוס כלל כל נלו כייל נלו מיקרי מענים שעת כמ"ט צמ"ע להו"ט ס"י מקמ"ט קיו"ט ע"ט וד"ק. הי"א וכו'. בס' פ מגיד מתנה מנטס פלט"ט ו"ל למון עונו נצרכ"י ו"ל ס"י קע"ט מות ס' צעלס במאכלה לפסק דלך לדבורי הלק"ט ו"ל, ונתקופת פז' כמה לרגינס וככל כס"ס צנ"ח ו"ל לדבורי רצון כמ"ט פלק"ט ו"ל, והציב ידו למץ מטה טסוקה לו במאכלה ופסק כמ"ט פלקינס ופלק"ט ו"ל פז' הפלכה להלכה יעו"ט. ועודמי יולת צונחמה קודשת טבליה ת"ז מה פעםיס הוליכנו נאלצת מעניות טנישס ולג' נסgeo בס' פמקה מגעוז יוס וככל ליניסס קמדל הקמלה ייט ס' מclin ו"ל, ונודלה עכן נאגו מקדש קדמלה ייט נאס על מטה שיקומו. וק"ל.

ובמ"ט ס' פ מנטס פלט"ט ו"ל צונחטן צלנער.

שא. להתענות לשעות. פירוט נאלצת או נאלצת שא. שעת או יומר ומ"כ יוכל, או שחכל צטמחיים וויה להמענות כי"ל הי' טרי למייעזר טפי. חלן אין רצוי לומר מה יכול להתענות מענית טפי. מנטס מדרורי הלקור נאלצת בס' פמקה דוח ודלי הופר, מדו' דמנן צי סעודות נאלצת מן קטולס (עיין צבנת), ועוד מצעל עוגג צצת.

גן הלקט

שכתב שם מהרב ירוחם וילנא שכצתה לא עשו סדר תעניות אלו הוואיל ואין סמכים בזמן זהה, וכן חמוץ בסדר התקנות והמנהגים של ירושלים ת"ו (אות צ"ב) דהסכים גודולי הדור ההוא שלא לעשות סדר זה. שא' [א] בן איתא להדריא בריטב"א עירובין (כ"א ב ד"ה הלכה) ובבר"ן (שם) אסור להתענות בשבת לשעות ואסור לכנס לשבת כשהוא מעונה ממש זהה. ואמנם בשעו"ט (ס"י רפ"ח ס"א) כתוב שאסור להתענות בשבת עד ר' שעות. כבר ביאrhoו במג"א שם ובפוסקים שאם מתענה שלא לשם תענית אסור עד ר' שעות, אך לשם תענית אסור אפילו שעה אחת. וכ"כ בביה"ל שם.

[ב] כהאי גונא בטדור (ס"י תקנ"ב) לגבי ט"ב שחול להיות בשבת, שבטעורה ג' אורקל בשור ושותה יין ואסור לו למנוע, ואף שאין חייב לאכלם בשבת

תענית. וזה כונתו שליחותיתיו דקמאי קעבדין. ובברכ"י (ס"י תקע"ה סק"ה) הקשה שלא אמרין כלל זה דשליחותיתיו דקמאי קעבדין אלא בדברים דשכיח ואית בהו הסרון כיס, ומבייא בשם רב אחד שאין הדבר תלוי בסמכין אלא בנשיא דבר חיליה לגורר נזאת על החיבור. וכן הסכitem חתן רכינו המהרב"ח בשו"ת קול גדול (ס"י מ"א) דנוהגים העניות אלו גם ביוםין.

אבל דעת הנודע ביהודה (ח"א ס"י ל"א) שאין גוזרים האידנא סדר תעניות אלא מתעניות תענית אחת ושתיים ומרצים בתפקידות ותחנונים, הוואיל ודעת הרשב"א והרמב"ם דין גוזרין תענית אלו אלא כשהנעצרו הגשים מיד בתחילת זמנה, ואנו איננו בקיאים לידע מתי הוא זמן זה. וכן בקי הhayim (ס"י תקע"ה סק"א) כתוב בשם נחפה בכף (דף ל"ו א)

(13)

דרכי חיים ושלום

אווצר כל המנהיגים, ופסק הלבכות על סדר הש"ע.
ונוסחאות התפלה שנаг עצמו מרן רבינו הגאון הקדוש שר
התורה מקובל אלקי רשבבה"ג

מהחר"ר חיים אלעזר שפירא זצוק"ל

אבדק מונקאטש והגלילות

(בעמ"ס ש"ת מנוח אלעזר, אות חיים ושלום, דברי תורה, שער יששכר
חיים ושלום עה"ת, נמיoki או"ת, תמשה מאמרות ושה"ח)

עם הଘות והערות נפלאות על מקור מוצאם משיס בבל וירושלים
ומדרשים. וזוהיק וכתבי הארץ ותלמידי הבעל שם טוב
� ועודראשונים ואחרונים.
ומכמתה כתבי יד.

נערך ונסדר מזעירא דמן חבריא מתלמידיו רבינו ז"ע

יחיאל מיבל גאלד

מחבר ציוני יחיאל על הש"ס. ומאסף לכל המחנות על שווי אוי"ח. ומקרא
חדש על תפילין בחוחם והגהת יחיאל על פמ"ג אורח ושה"ח)

מונקאטש - ת"ש

נדפס מחדש פעם שלישיית

ע"י מרדי חיינגערגער

238 Keap Street Brooklyn 11, N. Y.

ברוקלין, נ. י. תש"יח

ואח"ב חנקרא פערטהייל. ובאחרונה תבשיל של (ג) פירות כמו תפוחים או תאנים וכיו"ב (וככל סעודה של מצוה כמו בר"ח וכיוצא ה' טודק שמאכלי חלפת שחביבו על השלחן יהי' אחד מהפ מין פירות של ברכת פרי העז. ועיין לעיל בס"י ר"א).

๖ שצת. אכילתו מכל מאכל ה' רק מעט מועיר (עיין לעיל ס"י רע"ט) בפרט מהלפת כ"פ בטעיטה בעלמא רק מהדנים אכל קצת יותר מאשר המאכלים (וגם בר"ח וכיו"ב או אפי' באול בשאכל דגימות ה' אומר שהוא שווה חביב לפניו מפני שהמין דגים נדלים ורבים כמו שבrarian הבורא ית"ש בלוי (א)

רומו לעשר פירות כי אכילת דגים רומו להב"ד ובצלים עם שומן ושאר הממתיחסים את הבצלים רומו לחחד גבורה כי הבצלים הוא דבר חריף ורומו לנבראה ושומן ושא"ד הממתיחסים רומו לאסף וכשר רומו לתרפארת כמבואר בעז חיים וחריגלים שאוכליין (עיין לפמן בסעורת שחריות שהבאתי מנהג רבינו והצדיקים לאכול בש"ק כבופר רגילים) רומו לנכח הוד ואכילת פשיטירה שסוריון סוגע"ל רומו ליסוד ומעשה קירה שאוכליין רומו למלכות כמבוואר כזה בתפללה למשה מהרט"ס זי"ע (בכונת אכילת ליל שבת) בסוד התבשיל וציטוי קדרות. וטסור לאכול בש"ט כל המאכלים שייהי' בהם רומו לעשר פירות הוא מתוקוני זההר תפס"ד (ר"ה ס"ט ע"ב) זו"ל שם וכן לאטעה בשבת מכל מאכלין טבון בגין לפשרה ולארקא ברובאיו לנבה מכל ספריו"ן ולמהוי אשתקיא מכולחו עכ"ל התקוניהם. ע"כ גם הנ"ל.

(ג) עיין גם רוח חיים להגאון מהר"ח פלאני ז"ל שיש לאכול בסעודות שבת תפוחים בוגר הטעורה דנקרא חקל תפוחין.

שצת. (א) עיין בספר חולדות אדם להה"ק הר' יהושע מאוסטרואווע ז"ל בפרט ויחי (על הפ' וירגו לרוב) שמכיא בשם הרבי מלובליין זי"ע במלעת הרוגים שם פרים ורבים בעלי חטיפות ושאין להם חיטום מצד היצר וזה הכוונה וידגו לרוב בפרק הארץ שיפורו וירבו ברנימ בלבתי חמימות היצר רס לש"ש עיישי"ה. ועיין בספר דברי אמרת להרבי מלובליין זי"ע בפ' מטות דכשבת מצוח לאכול דוקא דגים נדולים כי דג רומו לעולם היותר נבואה דהוא העינה פשיכאה עינא דלא ניים ונטיר תדיירא כמו דכתיב הנה לא יגום ולא יישן שומר ישראל ע"כ. ועיין במנחת יעקב ג"כ לעניין אכילת דגים לפני שהרג אין לו עפערפים ועיינוי פתוחות והוא רטו שהקב"ה עיניינו אל יראו להשניה עליהם ברוחמים גודלים, ועיין בבני יששכר (במאמרי השבתות מאמר ח' אות כ') טעם לאכילת דגים בשבת להיות במעשה בראשית נאמר ג' ברכות בן' ימים זה אחר זה רצופים הינו ביום ה' ברכה לדגים. يوم ז' ברכה לאדם. יום ז' ברכה לשבת. ע"כ האדם האוכל דגים לכבוד שבת מתברך בברוך"ה משולשת והחותם המשולש לא בmphora ינתף ודגים בגטרא"ז ז"ן ויכוין בשם הו' במילוי כוה זי"ד ח"ח ז"ן ה"ז בגטרא"ז ז"ן להשபיע מזונות לימי החול עי"ש, ועיין ברד"ק בראשית על פסוק ויבורך אלקים שיש דג א' בימך שאינה שוחה ביום השבת והוא נח כל היום סמוך ליבשה או לסלע, ועיין גם בית אהרון בשם הה"ק מז"ח שלמה מטאילין זי"ע שניין לו דגים על שבת פורש יdagן כל השנה, ועיין בספר נתיב מצותיך להגה"ק מהרי"א מקאמארנה זי"ע (מערכת אמונה שביל הששי אות ח') בשם הרבי מלובליין זי"ע שאמר לתלמידיו הגה"ק בעל עטרת צבי טוידייטשוב זי"ע בסוד הדרנים שסודו עתיקא קדישא כמבוואר באוילרא וכו'

שינוי ומעשה ידי אדם. ועיין בספרו שער יששכרمامר יומם הפרוש אותו כ"ג לעניין מעלה הרגנים וכותב בשם זקינו הנה"ק מהר"א אבר"ק דזיטוב כי דנים ר"ת י"ג מ'כליון ד'רחמי עי"ש בארכיות בעניין זה) והי' מדקדק לאכול את העין ונגם מהראש של חdagim. ולא אכלן ע"י כת' (וע"י מולוג שפורין גאפי"ל לא השתמש בשום מאכל) רק באצבעותיו. ואמר הרמו שנאמר וכל דני חיים "בידכם" נתנו, לאכול דיקא בהדיים ולא ע"י דבר אחר. ובשר הי' מדקדק לאכול בזיה מבשר בחמתה לכבוד שבת עיין בספרו נמקי או"ח (ס"י רע"א) לפ"ד הפסרי (פר' בחעלתך) וביום שמחתכם זה השבת ואין שטחה אלא בבשר צ"ל לשבת בשר כמו (ב) בי"ט הגמ' שבזמן ביהם"ק קיים אין

בטיע"ח פ"ג בטדור הנטילת כי בהינות עתיקה מרוב העלים לא נמנלה בו לא זרועות ולא ירכים אבל נגנוו ונעלם מהם בסוד אותן ו' בח' דנים ע"כ. וזה הכוונה שאנחנו עושים הרגנים בעש"ק במילוי עם בצלים ועם טלה ומתחכין אותן עם הרגנים דס דס עד שלא ניכר הבצלים וכן נותנים בתוכו לתם (ברעוויל) יש בזיה כונה ע"ט הסוד כי הרגנים הוא סוד עתיקה כן"ל וטבואר באידרא כלל באאי מולא תלייא בסוד ננו רבתה של נזר חסר מול עליון בסוד מול ואלה"ט כנודע וכשנចטרוא אליו המל"ח סוד מול ונקה ועיין באכילת ערבי יום הקפורים שסוד ע"ב נזר חסר הוא לבדו חסר מותק שכן מותק ורב חסר מטה כלפי חסר ומשהמלחכות עולה עד מולא עלאה שם שורשה ומתפקידו טרירות דינה על ידי תריין מולין ננו עם מלך שמכבשין זה עם זה וכן כשמלאין הרגנים עם בצל"ט וכו"ז כי בצל"ט הם אחיה"מ ארנ"י עיין במבנה תשליק תיכון לאלפים ממש הדינים אהיה אלהים אדרני העולה בצלים ותוכין להמשיך אור מן נזר חסר מולא קדושא אל תיקון לאלפים ובזה נמתקין הדינים של אהיה אלהים אדרני הנקראים מצולות ים ובנהיגך אל ונקה מול התחתון מל"ח חבוי להעלות ולברור החיות שבקליפות אל מין נוקבין עכדה"ק בשם החוזה מלבולין ז"ע. (ועין שם עוד בונות לאזה מאכלים איך לכון ולהיאר לתפנם ולהעלותם לשורשן לקדושה ועיין שם שכן בכל מאכל ועשיות ומנהני ישראל בגשמיות וכן במלכושיםם יש בהם רזין ורזי דרווין וכל תנועה נרשם למעלה כשבועה ביזודים) ועיין בס' יודעי בינה להגה"ק הרור' אלעזר מלאנזוט ז"ע בפרט' בראשית שהרגנים הוא בסוד עדיק חי עולמים וכן הוא בנגד מכמה שהוא בוגר סדר מדשים, ועי"ש בסוף פר' נח שלכך הרגנים ניצלו בעת המבול שדני"מ ר"ת י"ג מכליין ורוחמי ולא ללחם נקרים בשם זה ונתעורר עליהם מרת חרדים ע"כ. ועיין לפטן ס"י תנ"כ בשם רבינו במלילות הרגנים ועיין בס' אור למאריך להגה"ק מבולאוסק ז"ל בן הצע"ק מו"ה רוד מדינוב ז"ע בפרט' שטני על הפוטם את זה תאכלו מכל אשר בימי אתם תאכלו וכופל העניין לרמו כאן מה שאיתא בס' דעתה לאכול דנים בכלל נ' סעודות שבת זהה הרמו במת"ש את"ס תאכלו אהוון אמר"ת בח' שבת והגה ה' סעודות חמוץ גנד אכרים יצחף יעקב וכא הרמו באתוון אמרת דרנא דיעקב גנד טורה ג' שאיתה בספרים אשר אז עיקר הזמן לוה עכ"ל.

(ב) פ"א בטעורות י"ט טיפר רבינו מגורל עניין ותירوت לאכול דיקא בשר בחמתה בי"ט כי פ"א קrho אצל מרון הבעל דברי חיים מצאנו ז"ע בי"ט שני, שלא הי' לו בשר בחמתה ונגען מזה עד מאור והי' יושב או אצלו בסעודה אחד מגודלי הפטירו שהביא עמו בשר בחמתה טבשיל מעיר מושבו לצורכו על

מקירבין שלמי שטחה בשבת צ"ל דאו הי' צרייך להביןبشر מאטמולו וא"צ לשלמי שטחה רק ביו"ט. וכשהביאו לפני הקערה עם המאכל לא אכל עד שהעלו על השולחן עוד קערות לאיזה מהמסובין והי' מדקדק על זה הגם שלפעמים נשתחח ומן מה בין הערותיו לבין העלאה קערות העם.⁷

שצנו. אחר אכילת הדגים הי' נוטל קצת טים על ידי"אתה" דרכו ג"כ להוציאו החינום התחובים בפה (שהי' לו שינויים תוחבת משנה אחת) והדיחון וקנחו והניחסן חורה קודם אכילת בשר והרוטב. וגםطعم מעת יי"ש אחר אכילת הדגים ואמור (בשם אדריכים) כי אחר אכילת דגים ישתו מיד יי"ש וועשיין בווז צירוף שם שד"י. כמו שסומכין אחר סיום השירה ושמו אחד — ישתבח (עיין לעיל סי' סל"א) וע"כ אין ליטול ידיו בגהוג אחר אכילת דגים רק אחר שתיית היי"ש דלא יהי' חפסק הנטילה בין צירוף השם. עכד"ה. וכשהי' משקה שכר על השולחן הי' מדקדק לשותות מהשבר מיד אחר הטיעמה מהי"ש ונשטע מפה קדשו פ"א שוווז צירוף ורמו על עיקר חוחלת ישראל ותקותן לגואלה שנאמר לרחל אמרנו יי"ש — שכ"ר לפועלתן וגוי' ושכו בנים לגבולם. (עיי' שע"י ימי אוריה אותן מ')

*שצנו. מכל מאכל הי' מחלק ונוטן שיריים להמסובין ולהבאים ועומדים משביב להשלחן הטהור וראינו איך הי' לו בזות עניינים ודרבים עמוקים להמשך ולהשפייע שפע רב איש על מהנהו ואיש על דגלו לפוי צורך ישועתו. והקערת של הרוטב (אחר שנטר אכילתו במדה ובמשקל ובמספר חכחות ביהודיו) הי' מהדר ומהזר אחרא איש מצוין ליתן לו וכשהי' אחרים חוטפין ותויבין כפთיהם בתקערה בטרם שאכל מז שנותן לידי' הי' נוער בהם וכן בשארו שיריים הי' מקפיד מאד שלא ייחטוף א' חלק חברו ואמר ב"פ אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו וכי אתה צרייך לישועה וזה. וכשנintel מקצת מן השיריים על השולחן הי' מנגיעה ומקבע וננתן ליד המקבל חלקו. וכשנקרא א' לשיריים ונשתחת עד שדחק ובא וקייב אליו הי' טשים וייחד לו מקום לחלק חלו ובנתים חילק מתקערה לשאר אנשים וכשהתקרב האיש לך' ונתן לו חלקו המזוהה. וב"פ כשהי' על ש"ק אורח מצוין מדינה אחרית ורבינו נתן לו כוס יין או קערה עם הרוטב וכלי"ב ואמר לו "תזכה בו זעבור כל מדינת וכו'" שיוכו לישועה, וכיו"ב. וכן המשכilo התובון בעת חלוקת

משך ימי יו"ט ונשאר לו עוד מעט ערך כוית שלא הי' בו צורך, אבל כמובן שאין זה עולח על שלחן מלכים מאין מלכי רכנן ולא הוכיר מזה כלום, אבל כראותו נורל צער רבו לאין שיעור סיפר לרבו שנשאר לו ערך כויתبشر בחמתה בבית מלאנו, ויען הרב, מהר קח נא את הכוויתبشر כאשר דברת ותביאו לו לצעאת בו ידי חוכת מצות שמתה יו"ט בחלচנו, ויעש כן, ע"ב.

• ולא הדיחת הפה (ועי' דר"ת סי' קט"ז ס"ק ל"ב) רבינו הי' לו שינויים מיוחדים שלبشر (ועי' דר"ת סי' פ"ט ס"ק י"א)

זה השער לד'
צדייקים יבואו בו

חידושי הלבות, הנחות ונימוקים,
על שולחן עורך אורח חיים

מאת גאון עוזינו, רוח אפינו משיח ד', שר התורה,
קודש הקדשים, רב שכבה"ג, אור עולם, אדמו"ר מרן
מהרי"ר חיים אלעוז שפירא צלהה"ה ז"ע
האב"ד ור"מ דק"ק מונקאטש והגליות יע"א

בעל המחבר ס' ש"ת מנוחת אלעוז, אוות חיים ושלום, דברי תורה, עלת חמד, חמשה מאמרות,
חיים ושלום (על התורה), דרכי תשובה (על הלכות מקאות וננה), שער יששכר, ועוד חיבורים.

ירושלים עיה"ק טובב"א
חודש שבט, ה'תשס"ד

הלבות שבת רמת רעא

(18)

רמסת דין הקידוש בבית הכנסת

סעיף א' נוהני לקדש בבית הכנסת ולא למקדש לטעם מein הקידוש אלא מטעמו לקטן דאי' קידוש אלא במקום סעודה (ועין ליקון סימן רע"ג) ומיוקרא לא נתכן אלא ואן בשבייל אורחים דאכלי ושחוי בבי בנישתא להוציאם ידי חובתם וכשוו אף על גב דלא אכלי אורחים בבי בנישתא לא בטלת התקנה זה טעם המקומות שנגנו לקדרש בבית הכנסת אבל יותר טוב להנaging שלא לקדש בבית הכנסת ובן מנהג ארץ ישראל: הaga ונסנו נעמוד בטעש סמתקין נmitt סיכום:

רעא דין קידוש על היין

סעיף ג' אם אין ידו משגת לנכות יין לקידוש ולהכין צרכי סעודה לבבוד הלילה ולבבוד היום ולקידוש היום מוטב שיקנה יין לקידוש הלילה ממה שיבין צרכי המועודה או ממה שיקנה יין לקידוש היום והוא רתניה [א] כבוד יום קודם לילה היינו דוקא בשאר צרכי סעודה אבל אם אין לו אלא בום אחד לקידוש כבוד לילה קודם כבוד יום:

nymoki אורח חיים

סימן רמסת

[א] בשבייל אורחים דאכלי ושתי בבי בנישתא. עיין נ מגן להלפס (פרק"ג). ועיין נלכינו נזולות כסס ימצע נלכני מולך מסלול קמל (הו' יי' נד"ס וכן יט' להנימ ליה מדורי פירוטלמי וכו', עיין סט):

סימן רעא

[א] כבוד יום קודם לבבוד לילה היינו דוקא בשאר צרכי סעודה וכו'. עיין נ עלי תוצפה (פרק"ה) נס יט כל מה נצלה למסרכ"ל (יעין נ, ז פ"מ נ, נ) נענין מהכללי עונגה צנת ולגיס, וכן כו' נמקורו נצ"ס נצמת (קיט, ז נסלה מענגו נצטציל אל מרדיין ולגיס גדוליים ולחותיصومין, ונכל היה לנו נס נצט נמר ויין. וגס בטור וסתמן עלוך (פ"מ ר' מ) היה נצט כל נצט, ומכל ש לנ' יין נילאה סימן יי', מעף נ' יי' נצט ויין ומגננות לפי כלמו, אך נס טמיון טומן. וצלאמ"ס (טלום נצט

סרי כו' ציון מלא כל צמת שעיקרי צה"נו, מה צמת למלאים (גס להדרים צה"מו המלופק), אך כו' קיגל עלי', על לי' ושה צה"נו מקדש ומגנץ ציון שצמת בעלמותו ועיקלו. וכן לרימי' צירוקלמי' ברכות (פ"ג, ט"ה) צפירות סקדוז צעל הסמדריס זי"ע (פ"ג, ט"ה) ^{לע"ז} ^{לע"ז} צמן על פ"ק דמג'י הרג' (שיינו רצ') כל צמת צערצ' צמת וכ'ו, שכן מומיפין פילוט טמדרים שכן קלוי צמת גענין מילול צמת, וצפירות קלוי נמי לעניין מפלמת עליית, עד כהן לא צוינו סקדוז. וטזונט להין כוגנו על מילול צמת ציינו עונש דמיול צמת הס עטה זו מלכלה מבעוד יומ, לדה גס על מומפום יוס פליפוליס (שיינו מסקיעם טממה נזכל לעיל) חי' עונש כלם, לדה מלינן ציומל (פ"ג, ט), כל צמן מנטזפות צמומי' גענומו מבעוד יוס צה"נו עונש כלל, רק כוגנו דהקר לנטזות מלוכס וכדפק צזולחן ערוץ צויא, על כן הוא גס לעניין מפלמת עריצים כן, וזה פקוט ונברול:

19

nimoki aordah chayim

שעתם דיכינו מלחמול צער ויהינו גרים לאלמי
צממה לך נרגן. וגם נט ציך להקצתם לצמה
ציזצמו צעלצ צנת קודס (זומן צניט סמקדס
קייס) מהו זמינה צבעם צממה, וזה פצוען.
והיינו דלעס הנטל מהו חיצע עליו צונצעו הוא
גס זומן צניט סמקדס קיס עריך לKİס
צממה שעיקר לך צין, כמו צנולמל (פהילס זה,
מו) וזה יטמת נט חנות.

ונראה לריה מט"ק רלה טנטה (פמ. 6) דהמלי
כני סגולת צמוהי צנת דלא קידשו
סמודת צס צניט דין ושי דלא עצדי מטהום
מטוס הטעמי כו' דהימנמ, פירט רטה'
צאניות כל מתחם טנטה, עכל'ה. ואיל המלת
דין מוה נטמיה יין צנטם, טימכן לומל
טימצדו חט ניט דין הגדול ציזלטס
הממווגים על קידושה המש פקידי השעד
כל צי יטראל נזות ולסודיע נכל סגולת
צנטם יטמכו צלט נט מוה, הלא ודאי
הטמזה צנטם צטמיה יין, על כן לפערם
צלית צנטם יטמכו קלה יותר מסלהוי ונטמכו
ונדרמו צטינה, (מה טהין כן חט נט טימה
כלצ'ה סמוה צין צנטם צטמיה), צונכל.
ועיין צ"ק צילט (ה. 6) דרכ' נט מוקי הטעמי
עליו מיום טנה למגילה מטוס צכלות, סיינו
ציו'ט דמלוומו צין הטעמי מורהן ציט סמקדס,
ועל פי דנרי הטעמג הירוש כנוכך לעיל
ורצ' טיה טרכ' הטעמי מורהן ציט סמקדס.
הכל צנטם כטהי דצ"ק רלה טנטה כנוכך לעיל
לה' צין צין נומל להימת דין וגס צפועלים
ציו' עותים הטעמיות כולם ירדמו צטינה
עד ערוץ ומתקומט לילא צמוהי צנת קודס,
הלא ודאי לריה מוש דצנת מלוומו צין הכל
המחלן לומל לטינו וציו' צממה צטמיה צו'

פ"ל, ס"ג) כתוב זה לטענו: חיינו עונג והוא צממי
חלמים צוליך למקון חטסיל צמן ציומל ומתקה
מנזקס לנטם גען פון סומג"ט). ושי' תוכיל
מתקה הצל נט כטב ציסיה יין דוקה נטזעה. אלה
למצע' סס פ"י 'אליל נט פטמי' יין צנטם, עונג טה נט ווי'».

ולפי דנרי סטפלி (פיטט נטולק פט"ר, 6) וטוס
צממכס זה טנטם — (ועיין צס
כטיגורי צנטם מלהמאות צמורט טנטם), ולפי
מה טטמכו נקמן (פיטט חקט, פק"ט) מלכלי
הטעמג הירוש (פיטט טה ט) מוצט צטער לייט צטוצת
צס, ונדרכי טזגה (וילא דטה פיטט פט, פק"ט) צוליך
לחיות יין ציו'ט צומן טה צלטן ציט סמקדס
קיס, על פי דנרי מכםנו ז"ל (פיטט קפ. 6),
וילו צטמכי לעיל וההילכתי צו' צמוקס המל,
וכמו צטמכי לעיל וההילכתי צו' צמוקס המל,
הס כן צפלט חט נט טה צו' צו' צטטן צטטן
על פט, ובנילו הפל כץ' ציסיה מייצ' צין
צנטם מטוס צטמיה. לו הס קידש על צין
כטטן צטטן לו רק כום המד' יין דכטט
יוס עדיף נטול מעדרים (רק נט לקידוש נזכל
לעיל צטצ'ר צו''), וטס יט לו רק כום יין
המד' צטטן (לטודום) פטוט דיטטו על סעודת
חיטט דכטט יוס עדיף.

אמנם עדין עריך עיון צו' נטולה, לה
צומן הו' יין טוח מטוס צטמיה, מפני
טלין ציט סמקדס קיס וטהו נטו קלצנות צלמי
צטמיה, נמלה דצומן צניט סמקדס קיס טיה
המיוג צטטן נטול מטוס צממה צטטן כזכל
סטפלி דטיאס צממכס וט טטט, וטלה' הוא
הין צטמיה הלא צטטן ומה יעטו צטטן דהין
מקראיין צלמי צטמיה, וטהו נט צטטן.
וצעל כרטן לומל לטינו וציו' צטמיה צטטן צו'

סְפִרִי

26

לודז'

עם פירוש תולדות אדם

מאת

הנאון רבי משה דוד אברהם טרויש אשכנזי זצ"ל

בעל מרכבת המשנה על המכילתא

לודז'

יצא לאור לראשונה על פי כתוב יד המחבר

עם הగחות הגרא"

כפי שנדפסו במהדורה שיצאה לאור בוולנה חוץ'יו

והגחות הנאון רבי עקיבא איגר זצ"ל

לודז'

נדפסות לראשונה על פי כתוב יד

"מטורת הספרי" — עלייזי הרוב שכנא קולדיצקי

ספר במדבר

הוצאת מוסד הרב קוק • ירושלים

מסורת הספרי
פ. עין מנות כח:
ג. עין תענית כח:

הגחות הגרא"א
כ"ז: (ב) ארץ עקיבא
אין אג' יכול לסבוי עד
מתי אתה מבוגר פלינו
דברים אקפת כי ברגלו
אתה והיה עודם כי:
(ג) ויום הכהנים ביום
ר' יוסי (ד) לזרות כי:
עו (א) וכי תבאו
בארצכם וגוי בז'
שחטם יוצאים עליון
בין שהוא באם עליון.
על הזר הצור אמרם
במלחמות נמי' ג' מרב
או אין מdice אלא
בשאר כל המלחמות
תיל' ונוועם מרי:
(ב) ומה אמר והיה
כ"ז (א) אל מלחה
שדוחן וויקון כי:
ע"ז (א) וביום אלו
שבתו ר' צמן
אמר אלו תמידים.
שמתחכם אלו ג' רגלים.
ובמוציאם אלו ר'יה
ויה'כ ובראשי חדשיכם
במשמעם על עולמיכם
ועל זבחי שלמים.
בזבחי שלמי צבור
הכתוב מובה או אחד
צבוד ואחד יחיד אמרת
במה הענן מדבר נזכר
אף כאן בשל צבור ר'יה
שמפני בן עזאי כי:

תלמוד לומר ובני אהרן: הכהנים. בין תמידים
בין בעלי מומיים דברי ר' טרפון. ר' עקיבא
אומר חמימים ולא בעלי מומיים. נאמר כאן
כהנים ונאמר להלן (יקרא א) הכהנים מה הכהנים
האמור להלן תמידים ולא בעלי מומיין. (ב) ("אל ר'ב
טרפון עד מתי אתה מגבב ומבייא עליון
עקיבא אין יכול לסבוי) אקפת את בני אט
לא ראייתי שמעון אח'امي שהיה חגר ברגלו
(שהיה) עומד ומריע בחצוצרות אמר לו הן
שמעא בר'ה (ג) וביום הכהנים (וביוון) אמר
לו העבדה שלא בדית. אשריך אברהם אבינו
שיצא עקיבא מחלץך טרפון ראה ושכח עקיבא
דורש מעצמו ומסבכים להלהה הא כל הפירוש
מן כפורה מחייב: פ. והוא לכם לחתכת עולם.
למה נאמר לפ' שהוא אומר עשה לך שני
חצוצרות בסוף שומע אני הואיל ועשה אותם
יהו' ירושה (ד) (לבני) תיל' לכם לחתכת עולם
לחקה ניתנו ולא לזרות. מכאן אמרו כל הכלים
עשעה משה במדבר כשרים היו לדורות חזק
מן החצוצרות. (ס"פ):

ל' (ע"ז) (א) וביום (שמחתכם ובמועדיכם. אלו
שבתות. ר' נתן אומר אלו תמידים.

תולדות אדם

בחינה זו שם באים עליהם אבל אם ישראלי יוצאי
עליהם לא יצדק מאמר גושעתם ראי' הי' לומר יפלז
אויביכם לפניכם אמנים כשתחתרם שם יוצאים למוציא
גויים דלא ליטי וכור' יצדק מאמר גושעתם:
במלחמות גוג ומוגוג וכ'ה'יא ויזא' ונלחם בנויים זו היא
מלחמות גוג ומוגוג אחריו נאמר והי' ה' למלך וכור' ששוב
אין אחריו שיעבור:

(ב) וררועתם ומני' החצוצרות מוכירות ירצה אם כפי
בחינה במקרא שע"י תרעות החצוצרות נוכרים לפני
המקום יפלא וכור' החצוצרות מוכירות לפני הכהנה
שהחצוצרות מעוררים את בני ישראל לצעק אל ה' כען
התיקע שופר בעיר וכור' לך' נאמר וררועות בחצוצרות
ירוה שתיריעו ויתעורררו לבבם ע"י החצוצרות המעוררים
ואמר שאם יוכלים להריע כוון לשיטות ר' יוסי במשמעות
פ' ג' דתעניית דף י"ט שאין התרעה בשבת וק'ל:

הא כל זמן וכור' דכשאין ישראל עושים רצונו של
מקום או נאמר סכות בענין לך' מעבור תפלה וכיוון שהם
nocrim לפני ע"י התרעה על בריחן הגיע התפללה לפני
המקום שוב ודאי אינט' חזרה ריקם. או כל זמן ישראל
ונוכרים לפני ה' שתיא' מרת' הלחמים אין' אלא
לחשותם:

פסקא יט

ומיום אליו שבתות שניינו לשמחה ולעונג. ובספר
ווט' דריש מוביום אף' בשבת ור'ג' ס"ל אילו חמידין
שזקראי'ימי' שמחה כמבואר בירושלמי הביאו התו'
ריש פ' מקום שנגנו דף כ'. ולכאורה דבגיניו דר'ג'
ות'ק דר' נתן אין' מקומות עכודה דותה שבת ובזה
ישתלק תלונות התוספ' פ' החליל דף ב' ד'יה ורבנן סברין
אהא דתנן בפרקון דבר' יום וו' כ'א תקיעות במקש
ואפי' בשבת ולא אשטעט שום תנא דפיג' עכ'ל.
וממושב דמאמר גושעתם מאיביכם לאורה אין' אלא

ופ' שבתו זכוי בין שתות יוצאים דמפרש כי מבאו
מלחמות או בארצכם ואף דכי שבתו מלחמה כולל כל
מניגי מלחמה החוצר למאמר בארצכם שתקיעות החצוצרות
אין' אלא במלחמות מצוח ולא במלחמות רשות ולה' יורה
מלת בארצכם אם המלחמה נוגע עבר ארצם, והא
דאמר בין שתות יוצאים וכור' לא כען מלחמות דוד לרשותה
דזה רשות מיקרי אלא למעוטי דלא ליתוי גוים עלוי'יה
דזהו מלחמות חובה כמ"ד פ' משוח מלחמה דף מ"ל,
וממושב דמאמר גושעתם מאיביכם לאורה אין' אלא

מסורת הספרי
ק. סוכה נ'ה: ה עי'
עריכן י"א: וcohם
נ'ה: ש. ציון בר"ה
ט"ג. ל"ב:

ונתנות הגור" א
(ב) אף שלמים קי"ק וממה
שלמים משל צבור אף
עלות משל צבורה. והו
לכם ב"י: (ג) בחורש
השביעי וגוי זכרון אלו
זכרונות תרעה אלו
שופרות אבל מלכיות
לא שמענו ת"ל ותקעתם
בחורשות והו לבב
לזכרון גורו אני ה
אליהם בשופר יתקען.
ועדין אין אלו יודעים
בחורשות זה שופרות
זכרון זה זכרונות אני
ה אליהם זה מלכיות
כל מוקם זיכרונו
ושופרות היה מלכות
עמם. ר' נתן אומר א"צ
ההיא ה אליהם עמו
תרועת מלך בו ונה
שופרות מלכיות ומטה
ראו הכלים לומר כי:
(ד) ובמה בשופר [שכ"ט]
שים שופר סימן יפה
הוא שמן שופר אלא
כ"י:

תכל והיו לכם לזכרון. לזכרון נהנו ולא נתנו
להכשר קרבן: אני ה אלהיכם. למה נאמר לפ"ז
שהוא אומר (יקרא כט) דבר אל בני ישראל
ל Amar (ג) בחדש השבעי (אבל מלכות לא
שמענו ת"ל (במדבר ט) ה אלתו עמו ותרועת
מלך בו. וזה שופרות מלכיות. ש. ר' גתן אומר
א"צ שהרי כבר נאמר ותקעתם בחורשות. הרי
שופרות. והיו לכם לזכרון. זה זכרונות. אני ה
אליהם. זה מלכיות. אם כן מה ראו הכלים
לומר מלכיות תחילת ואח"כ זכרונות ושופרות
אללא המליכתו עליך תחילת ואחר כך בקש
מלפניו רחמים כדי שתזכור לו (ד) ובמה בשופר
(של חירות) ואין שופר אלא של חירות שנא"
(ישעיה כ) והיה ביום ההוא יתקע בשופר גודל
אלחיכם. למה נאמר לפי שהוא אומר ותקעתם
בחורשות שמען אני קרבן שתקעו ת"ל (וכמי ט) וה'
בשרים **ונשלא** תקעו עליהם לא יהיו כשרים

ובמעודיכם. אלו שלוש רגליים. ק. ובראשי
חדשים. כמשמעותם. ותקעתם בחורשות. בשל
ציבור הכתוב מדבר. אתה אומר בשל צבור
הכתוב מדבר או אחד לצבור ואחד ליתיד
בן עוזי אומר ר' בשל צבור הכתוב מדבר או
אחד צבור ואחד ייחד צבור בשל עולותיכם ועל
זכחי שלמים מה עולות קדשים (ב) אף
שלמים קדשי קדשים (אי מה עולות אחד
של צבור ואחד של ייחד אף שלמים אחד
של צבור ואחד צבור): והיו לכם לזכרון לפני
שלמים مثل צבור): ומה עולות משל צבור אף
שלמים משל צבור). להלן נאמר לפי שהוא אומר ותקעתם
בחורשות שמען אני קרבן שתקעו ת"ל (וכמי ט) וה'
בשרים **ונשלא** תקעו עליהם לא יהיו כשרים

תולדות אדם

מה עולה ק"ק דאי לך עולה קדשים כלים אף
שלמים האמורים כאו בשלמי ציבור דאי לך שלמים
קדשי קדשים אלא בכשי עצרת דשלמי ציבור הם וכתיב
בגו קודש יהו לה לבנן רשי ערכין דף י"א:
ה"ג ומה שלמים של ציבור בן יורה גי' הביריתא
בערךין שם, ויראה ה"ז בא למד ונמצא למ"ד דאחריו
שלמדנו דשלמים היינו קדשי קדשים ולא מצינו שלמים
קדשי קדשים אלא שלמי ציבור חזור ומלא מ"ל על העולה
שהיא של ציבור:
(ג) והוא למה נאמר ובפי עי למעלה ריש הפסיקא
דאפשר לר' מאיר דס"ל השיר מעכבר את הקרבן גם
החקיקות מעכבי נוקי יהו לזכרון לבניין אם שביל
מקום שנאמר זכרונות שיתרי מלכות עמהם כדלקמן:
(ד) ה' אליהם למה נאמר שהרי כבר נאמר והו
לזכרון לפני אליהם:
ת"ל ה' אלהיו ובפי תרועת אילו שופרות מלך זה
מלכיות ועי הגי בילוקט:

אני ה אלהיכם זה מלכיות הוא לשון ארונות אני
אדון לכם היא מלכיות ומשים בת"כ פ' אמרו זה בנה
אב כל מקום שאתה אומר זכרונות אתה סומך לה
מלכיות ועי' פיסקתה פ' זו ובש"ס דר"ת דב' לב:
אי' מה ראו הכלים דבש"ס שם ילך ר' מקאמר
אני ה אלהיכם וסמיד לי' בחורש השבעי זכרון תרועה
וא"כ לרבי שפיר הקדים מלכות כסידרו דקרא משא"כ
לדרש דקמן סידרו דקרא שופרות זכרונות מלכיות:
אללא המליכתו תחלת כען מהויל יסדר אדם שבחו
של מקום תחלת ואח"כ יתפלל:

ובמה בשופר של חירות היינו שופר של איל לזכרון
אליל של יצחק ובו נאמר והי ביום ההוא יתקע וכוי
ואין שופר אלא של חירות. צ"ע מצינו כמה שופרות
בחורשים והמה לפורענות כמו תקעו בשופר ירמי ד/
אםنم ריאת לישב כל המשך הביריתא דלבארה אני
ירדע מי תקעו אין עניינו כאן.תו יש לזרק בבבא
זרישא אמר אבל אני יודע ובסייעא סיטם אבל אין אני
ירדע ובירישא אמר ת"ל ובסיפא גרים זה שונא"
ולבר יראה עפ"מ שמצוות בפסקתא רבת הובא בילוקט
וז"ל שופר של ר' ה' צריך שיוהה שלם מה שבר"ה גיגאלם

שבות. ובמווח מצינו לחגא דס"ל שבות דאוריתא
במקלתא פ' בא פ"ט וע"ש. אבל מודמצינו לר' ג' פ' תמייר
נשחת דף ס"ה דס"ל שבות צריכת חמירו ע"כ למד דלא
פליג ר' ג' אלא דס"ל כיון דאתמידי תוקעים נכל גם
תמיד דשבת, ואלי"ב" דת"ק הא דתוקעל אתמידין נלמוד
אליבי במוגודיכם שנוגט אתמיד גאמר במוגודו ונכלל
כל הקרבנות שנאמר בהם במוגודו כדי"ל חז"ל פ'
כיצד צולין דף ע"ג, ומ"מ מיצרך לדבות שבת דקמ"ל
קרא דמותר להביא חצירות מחוץ לתחים או לתוך
וקמפלגי בפלוגתא דר"ט וחכמים פ"ק דערכין דף י"א
אם השיר מעכבר את הקרבן. ונמצא שישות ת"ק דשידר
מעכבר את הקרבן וא"כ הרוי היא בעבודה עצמה דאפי'
מכשיירים דזהה את השבת. ושיטות ר' ג' דאי השיר
מעכבר את הקרבן וא"כ אישור מלאכה לא הותחה והתקיעות
בעצם להו לא צrisk קרא דאים אלא שבות והרוי הוא
בכל שאר חמימות וنمצע סיפא דבריתא לזכרון נתנו
ולא להכשר קרבן סיומה דשיטות ר' גתן היא:

אי'לו ג' רגנלי ועי' בספרי זוטי הובא בילוקט:
ובראשי חישיבותם כמשמעותם קצת איכא למידק דבמ'
כיצד צולין שם ילייף לה לשערוי ר' ה דחווי טומאה
מאלה מעשו לה' במוגודיכם ור' ח' איקרי נמי מועד
אי' גם ר' ה נכל במאמר ובמוגודיכם ולמה פירות
הכבד וכבר"ח, ואפשר דמיצרך לאלי"ב דרבנן ציבור
הכתוב מדבר כוונתיים אמרות במה העניין הכתוב מדבר
וכר' דשעירי ר' ה הם קרבנות ציבור שמחמת חותת הימים
לאפקי מוגדים איתו מהו שלמי ראי' וחגיגה שמחה
ואפשר לישב אליבי דכ"ע היהת כל הקרבנות הימת בא"י
לכפרה ולזה באים התקיעות למנע יתרור לב העם
ויכוננו לבם בקרבנותיהם ותוהי כפורה שלימוד. והיות
מאח"ל פ"ט דף ס' מה נשנה שער של ר' ה שנאמר
בו לה' אמר הקב"ה היבאו עלי כפורה שמיעטתי את
הירח וא"כ הו"א שלא יתקעו אשער דר' ה' שהוא בא
למענו יתי' ולא שירט טעם הנ"ל שהרוי איבגה באה' לכפרת
ישראל היוות מתחעררים בקרבון זה הקמ"ל קרא דאמ"ה
תקיעות אשער ר' ה' ולזה מיצרך קרא ביהודה:
(ב) ותקעתם בשל ציבור או אי' לציבור שאפי'
אקרבנות נדבת ייחדי יתקעו:

ען (א) וביום אלו שבתות ר' נתן אומר אלו תלמידים שמחתכם ובעודיכם. כאן בשל צבור. ר' שמעון בן ר' נתן אומר אלו צבאיין.

כתר כהונגה

שאマル הכתוב: ונזכרתה לפני ה' שיעלה זכרונו לטמי ה' לטובה, כמו

אלקליכם, ומהו הרצון בהה, ובו יש שכחה לפני המקומות ? וזה היא באמת שאלת ר"ע : וכי תוצאות מוכירות ? Caino נזרק פגולה מעשית להזכיר את המקומות, מקור החסד והرحمות, ע"י רנה ותפללה ותוצאות התירועה, ותשובה בצדקה, כי יסוד ושרש דבר זה רק כדי לעשות התערורות מצדנו, ותשבחת המזווה היהא נהיה מוכנים לקבל השפט הטוב כי יפקודנו ה' לטובת לילישועה, וזה שאמր ר"ע : אלא שאם יכולים להריעו ולא הריעו מעלה אני עלייהם כללו לא הזכירו לנוין המקום, פ"ג, אף כי המקום מזוין אין שכחה לפנינו, ואין בו שניית ותורה בעצמותיו ית', אלא שמעלה עליהם הכתוב באבאיו לא הזכירו בביבלו, והוא עולה אל סגנון אמר הגביא, אל דמי לגבם' כאמור מעלה.

ובלי יזאן, ורובי הוכרונות נאמרו כולם לטובה מכבר או בדברינו לעיל
וכמו אמרו ברה"ה ל"ב: אין מוכידין וכורוו של פורעניות אין כלל
אתא לתובה יעוי'ש. אף שמצוין במקומות מיוחדים גם זכרון של פורעניות
שנאמרו בתרזה לטובה מלבד גטושה שנאמר לפורעניות ור"ע אומר אף
חמן שהן נוכרין ישראל אין נוכרין אלא למשועת ההונאה זה ע"ד מה
שאמור לעיל בספריו (פ' ושה פסקא ח') ר' טרפון אומר כל הזכרונות

(סלייק פסקא)

ל' ען [רדה] ובזום שמחתכם. לפי כנומתך ס' מינך : וציוו
עם מהיכס ובמושדילס הלו שצמות ר' ימן הוי מילר הלו פמיליס.
ובכינורס הוי מזורות יוטר צ'ינקווע (רמו טאכ'ב) : וציוו עם מהיכס
הלו שצמות ר'ג' הוי מילר הלו פמילדין, ובמושדילס הלו רגלאיס,
וינוו'ב. ולפי כנומתמעות טה'ק דמייך,, וציוו עם מהיכס" מז'ה מוסט
על שצמות בינייננו לניג וטמלה, למוי'ב כן קזרען לרגלכם, צבש
ככירות לרגלכם. ווינו'י צלען גוולה (פסוק י') וציוו
ש מהיכס וצ'מו עד'יכס, שצ'טמס מהירן לוייך לו גלחתט
בלחויב כבוך עליכס, וקצ'טס יו'ס טמלה כימי פוריס וטמלה ימי
חנוכיכ, רק כגענוקיס פילרכו וצ'ו'ס ט מהיכס ט'ת. א'ת.
ולתקיעטל שיטטען וטראַל וידערן כי בטעו'ת יקליז'ו וכוכו' נאָס
לטט, עכ'ל פלאָכ'ע. ווגס מדורי סרולע'ע ט'כט'ג שטמונוקיס
פילרכו וצ'ו'ס טמלה טט'ת, זכו' מטל'ים טט' בזומתעל ט'ט'ט'
בזפנינוע. וגוי' בגר'ה'ל היינו כן חל'ן : וצ'ו'ס הלו ש'צ'ט'ת, ר'
ינון הוי מידיין. ולצ'ט'ר בכיכ' קמלמל : ט' מהיכס הלו
ב' גאנט'ים וווע'ן. וטט'ל גינוקט בגר'ה'ל הלו כו'ל'ה'יס לא'רנט'ץ' ס'ס'
טורט'ת קמלז', טעל' בטה'ל'ה' (ז' כ' דפוס ווילאַט'ה' וו'ל': וכלה'
ויז' צן גאנט'ת ז'ל' כתה', וווע' נונגנו' מײ'ם זקנ'יס כרל'אַקונ'יס
ט'ל'ן

הגהות וביאורים מכתבי ירושלמי

קען בשבת בחזירות על הקרבנות.

File 2020-01423-203

וְיַעֲשֵׂה כָּל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־⁽¹²⁾ מִצְוֹתָיו

ספר במדבר - ב (<כתר כהונה> : וולק, צבי הירש בו עזריאל הכהן> (<דרושים: שאר ספרי חז"ל:> (7) {7} ע הדפסה ברוחוait מסר - להדפסה איקונית הדפס ישירות מן התכנה

